

Maatschappelijk jaarverslag 2013

STB

Specialist in klimaattechniek

Eindhoven

Leemkuil 11
Postbus 9712
5602 LS Eindhoven

Houten

Ringveste 13
Postbus 317
3990 GC Houten

088 266 00 00

info@stb.eu

www.stb.eu

Inhoudsopgave

1	2013 in het kort	4
2	Bedrijfsprofiel	5
2.1	Werkwijze	5
2.2	De waardeketen van STB	5
2.3	Bestuur en verantwoordelijkheden	6
3	STB en MVO	7
3.1	Visie op MVO	7
3.2	Prioriteiten in het MVO-beleid	7
3.3	Communicatie met belanghebbenden	7
4	Medewerkers	9
4.1	Veiligheid en gezondheid	10
4.2	Opleiding en ontwikkeling	11
4.3	Nieuwe vormen van samenwerking	12
5	Milieubewust	13
5.1	Energie en CO ₂ -uitstoot	13
5.2	Materiaalgebruik en afval	15
6	Een duurzame waardeketen	18
6.1	Groeiende vraag naar duurzaamheid	18
6.2	Duurzame projecten	19
7	Over dit verslag	20
7.1	GRI Tabel	21
7.2	Begrippenlijst	22
	Colofon	24

Voorwoord

Nadat we in 2011 voor het eerst een jaarverslag hebben gemaakt, mogen wij u dit jaar alweer het derde maatschappelijke jaarverslag van STB presenteren. In dit verslag delen we onze Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)-ervaringen en prestaties van het afgelopen jaar. MVO omvat voor ons people, planet en profit.

Transparant en aantoonbaar

In onze omgeving merken wij dat er onverminderd gevraagd wordt om inzicht in ons MVO-beleid. Onze ervaring leert dat transparantie en aantoonbaarheid hierin centraal staan, en dat ons maatschappelijk jaarverslag een belangrijke bijdrage hieraan levert. Onze manier van rapporteren ontwikkelt zich ook verder: we werken jaarlijks aan het vergroten van ons inzicht en het verder professionaliseren van ons beleid, bijvoorbeeld door het formuleren van concrete doelstellingen voor verbetering.

Positieve impact in de keten

Wij vinden het belangrijk om, temidden van een groeiend besef van het belang van MVO, zelf onze verantwoordelijkheid te nemen. Dit betekent voor ons dat we kritisch naar onze eigen organisatie kijken, voldoen aan vragen uit de markt en zoeken naar mogelijkheden om duurzame oplossingen aan te bieden aan onze opdrachtgever. Onze ambitie om te adviseren over duurzame producten zien wij samengaan met een voorsprong op de markt. De positieve impact die wij elders in onze keten kunnen realiseren door toepassing van techniek en kennis is vele malen groter dan onze eigen voetafdruk.

We hebben het afgelopen jaar aandacht besteed aan het vergroten van onze kennis over nieuwe ontwikkelingen in regelgeving en technieken in de branche door middel van opleidingstrajecten voor onze medewerkers. Het energiegebruik van onze kantoren daalt door energiezuinige apparatuur en slimme inregeling van installaties. Door digitalisering bespaarden we papier en energie. Het sturen op het verbruik van ons wagenpark was en blijft onverminderd belangrijk, gezien onze uiteenlopende werkzaamheden door het gehele land. Daarnaast richten we ons op het verder ontwikkelen van onze adviesdiensten over duurzame installatie en beheer.

We nodigen u van harte uit om uw feedback te geven op ons maatschappelijk jaarverslag en het gesprek met ons aan te gaan over duurzame mogelijkheden.

Paul van Overdijk

Directeur STB

1 2013 in het kort

People

- Ziekteverzuim met **4,1%** rond landelijk sectorgemiddelde
- **1.956 opleidingsuren** besteed (19 uur per medewerker)
- Veel aandacht voor **stofvrij werken**
- **3 leerlingen** in dienst waarvoor STB de opleiding betaalt

Planet

- **Afvalscheiding** stijgt in 1 jaar van 50% naar **65%**
- **CO₂-footprint** relatief aan de omzet blijft **gelijk ten opzichte van 2011**
- **Elektriciteits-, gas en waterverbruik** van onze kantoren is relatief **zeer laag**
- Carpooling, overnachten bij projecten, geografische clustering van teams en just-in-time leveringen dringen **intern en extern transport terug**

Profit

- **Positief resultaat** ondanks moeilijke marktomstandigheden
- Meer en meer focus en **specialisatie in duurzaam installeren**
- Uitvoeren van **duurzame projecten**

Figuur 1: Warmtepomp unit in combinatie met HR-ketels

2 Bedrijfsprofiel

STB is specialist in klimaattechnische installaties. Wij ontzorgen onze klanten door onze dienstverlening op het gebied van installatie, onderhoud en beheer. Dit doen wij door het hele land vanuit onze twee vestigingen in Eindhoven en Houten. We richten ons op het leveren van kwaliteit aan onze klant en het realiseren van een goed, gezond klimaat voor werken en leven.

2.1 Werkwijze

Onze werkwijze is gebaseerd op openheid en transparantie, waarin we doen wat we beloven en er geen verrassingen achteraf zijn. Dit doen we door klantgericht te werken op basis van korte lijnen. Op basis van onze ervaring en kennis kunnen wij vooraf inzicht geven in de status van installaties, de onderhoudsopgave en bijbehorende budgetten bij de klant. Vanuit onze twee afdelingen, Montage en Service en Onderhoud, richten we ons op lange-termijn relaties met de klant en een continue dienstverlening.

Onze aandacht voor kwaliteit blijkt ook uit de diverse algemene en sector-specifieke certificaten die wij in ons bezit hebben (zie [Figuur 2](#)). Bij het uitvoeren van ons werk houden wij ons te allen tijde aan de relevante wet- en regelgeving.

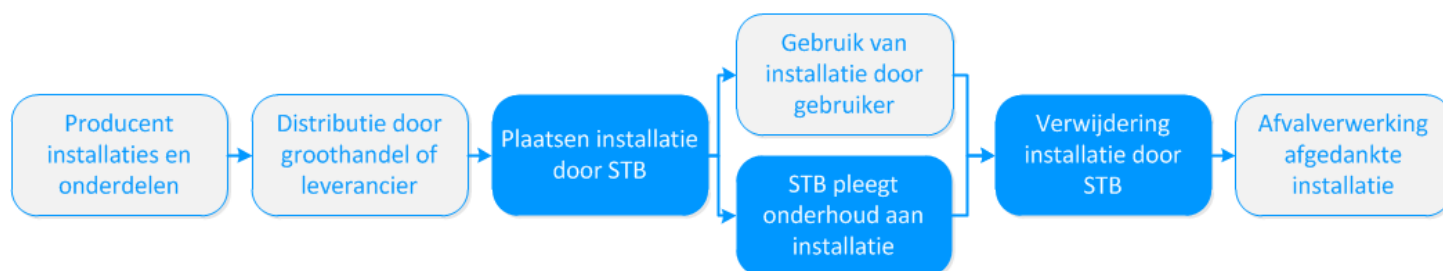
Certificaten van STB

- VCA*
- F-gassen
- PED
- STEK
- SEI Erkend bedrijf
- NVKL Kwaliteitslabels

Figuur 2: Overzicht certificaten

2.2 De waardeketen van STB

Omdat wij zowel montage van nieuwe installaties als onderhoud van bestaande installaties uitvoeren, komen we op verschillende momenten met verschillende partijen in aanraking, zoals de eigenaar, de gebruiker of de beheerder. Het is voor ons belangrijk om de verschillende belangen van deze partijen goed te kennen om onze opdrachtgevers optimaal te kunnen adviseren.

Figuur 3: Schematische weergave van de waardeketen

Door onze verschillende rollen hebben wij het overzicht over de gehele levensduur van installaties. Op basis hiervan kunnen we lange-termijn overwegingen meegeven aan onze opdrachtgevers, die zo de juiste keuzes kunnen maken wat betreft efficiënt beheer en budgettering. Door de onderhoudsvraag over de lange termijn integraal te bekijken voorkomen we verrassingen en weten onze klanten waar ze aan toe zijn.

2.3 Bestuur en verantwoordelijkheden

De directie van STB bestaat uit Hans van Overdijk, Paul van Overdijk en Wil Sanders. De directie, de Veiligheid, Gezondheid en Milieu (VGM-) coördinatoren, de manager Service en manager Montage zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van het MVO- en VGM-beleid. Op grond van onze VCA-certificering hebben alle operationele medewerkers van STB, inclusief onze indirecte medewerkers, een VCA diploma.

3 STB en MVO

3.1 Visie op MVO

Het is onze verantwoordelijkheid als organisatie om bewust om te gaan met onze maatschappelijke impact. Daarbij verbinden we onze aandacht voor de lange termijn en continuïteit met de effecten op people, planet en profit van onze werkzaamheden.

3.2 Prioriteiten in het MVO-beleid

De afgelopen jaren hebben we veel aandacht gehad voor de invulling van MVO binnen onze eigen organisatie. Tegelijkertijd zien we dat onze eigen impact als organisatie bescheiden is ten opzichte van de rest van de keten en de sector. Onze focus verschuift daarom meer en meer naar het beïnvloeden van de keten door onze werkzaamheden. We dragen zo bij aan een positieve maatschappelijke impact, bijvoorbeeld door het terugdringen van energieverbruik van installaties, het creëren van een gezonde werk- en leefomgeving voor gebruikers, het toepassen van duurzame bronnen van energie en het verlengen van de levensduur van installaties.

Dit betekent een grotere rol voor ons advieswerk en het inzetten van onze kennis om opdrachtgevers mee te nemen in de mogelijkheden van duurzaam installeren. We zien dat klanten meer en meer vragen stellen over duurzame techniek. Dit vraagt ook om een andere rol en inbreng van onze medewerkers.

Daarnaast blijven we onverminderd zoeken naar verbetermogelijkheden binnen onze eigen organisatie, en zullen we de komende tijd een aantal concrete verbeterdoelstellingen formuleren om onze eigen prestaties en ambities richting te geven. Zo vergroten we de transparantie en aantoonbaarheid waar onze stakeholders om vragen. Onze inspanningen richten zich op de onderwerpen veiligheid en gezondheid van onze medewerkers, energie- en CO₂-reductie, afvalbeheersing en materiaalgebruik, opleiding en de continuïteit van onze dienstverlening.

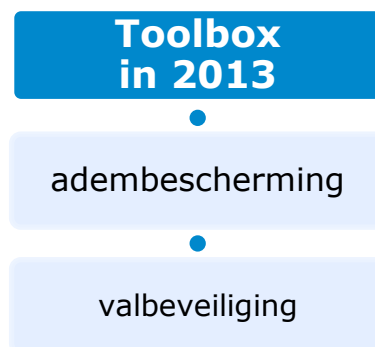
Deze prioriteiten en hun uitwerking worden in de volgende hoofdstukken nader toegelicht, verdeeld over de drie thema's 'Medewerkers', 'Milieubewust' en 'Een duurzame waardeketen'.

3.3 Communicatie met belanghebbenden

Dit jaarverslag staat centraal in onze communicatie over MVO. In ons contact met onze stakeholders, met name met onze opdrachtgevers, merken wij dat het verslag net als in voorgaande jaren goed voldoet aan de informatiebehoefte. Ook daar waar er geen concrete vraag wordt gesteld door stakeholders neemt ons management het initiatief om het MVO-beleid aan de hand van het jaarverslag onder de aandacht te brengen en toe te lichten.

Intern maken we ook gebruik van de toolbox-bijeenkomsten die meerdere malen per jaar worden georganiseerd. In 2013 zijn er 2 toolboxes gehouden (zie [Figuur 4](#)). In de toolboxes worden onderwerpen behandeld op het gebied van veiligheid, energieverbruik en materialen. Na afloop van de toolbox wordt een verslag gemaakt dat naar alle medewerkers wordt gestuurd, ook naar indirecte medewerkers. Door de toolbox-bijeenkomsten proberen we de bewustwording over het belang van MVO onder al onze medewerkers te vergroten.

Naast de toolboxes vinden er ook team-bijeenkomsten plaats op kleinere schaal. In deze bijeenkomsten worden MVO-onderwerpen op meer operationeel niveau behandeld, vaak zonder dat het MVO-aspect wordt benoemd. We willen bereiken dat projectleiders het maatschappelijke jaarverslag meer gaan gebruiken in de communicatie met opdrachtgevers, om hen zo een goed beeld van onze organisatie te kunnen geven.

Figuur 4: Onderwerpen toolbox

4 Medewerkers

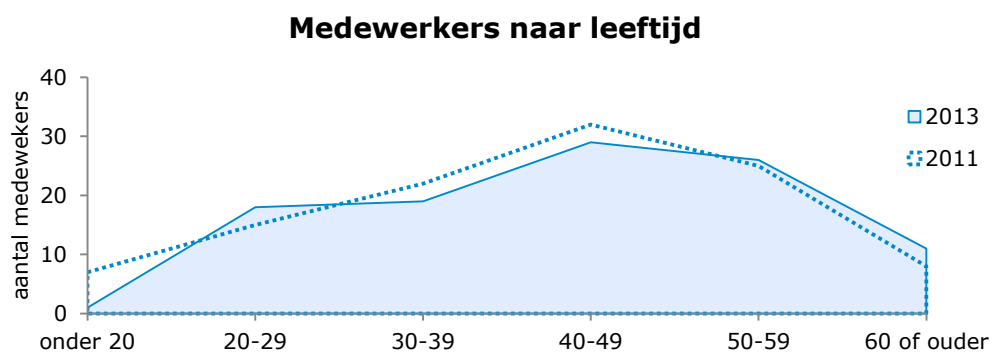
Om onze klanten te kunnen bedienen vertrouwen wij op ons team van gespecialiseerde medewerkers. Door continu aandacht te hebben voor opleiding en ontwikkeling van onze medewerkers zijn en blijven wij in staat om temidden van technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving en veranderende marktomstandigheden kwaliteit te leveren. Bij de uitvoering van onze werkzaamheden staat veiligheid altijd bovenaan.

Tabel 1: Opbouw medewerkersbestand

	2013	2012	2011
Aantal medewerkers	104	106	109
- Man	97 (93%)	98 (92%)	95 (87%)
- Vrouw	7 (7%)	8 (8%)	7 (13%)
Aantal FTE	101	103	105
- Parttime	11	7	12
- Fulltime	93	96	97
Aandeel direct	60%	56%	58%
- Directe medewerkers	62	59	63
- Indirecte medewerkers	42	47	46
Medewerkers onder CAO	100%	98%	100%

In 2013 is het medewerkersbestand licht gedaald ten opzichte van vorige jaren (zie Tabel 1). Verreweg de meeste medewerkers werken fulltime. Het aandeel directe medewerkers is gestegen tot 62. Naast de vaste medewerkers werkt STB met een flexibele schil van ongeveer 10 FTE. Alle medewerkers vallen onder CAO-afspraken.

In de opbouw van ons medewerkersbestand naar leeftijd zien we dat er ten opzichte van 2011 een lichte verschuiving, als gevolg van enige vergrijzing (zie Figuur 5). We zien bovendien dat er niet voldoende jonge aanwas is. Hierdoor blijft aandacht voor werving en selectie van nieuwe, jonge medewerkers een prioriteit.

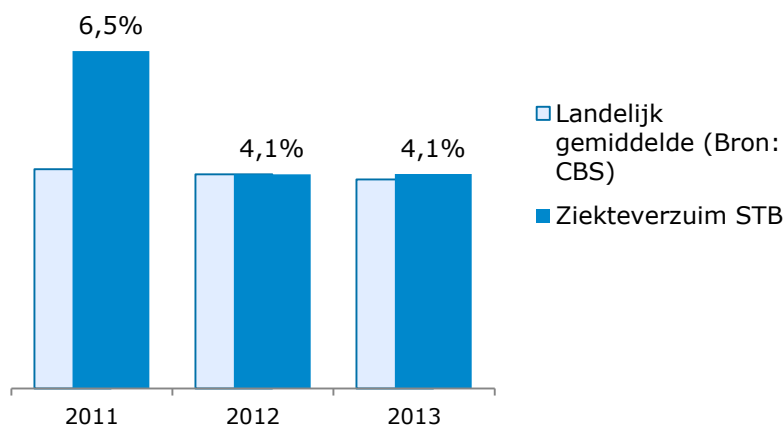
Figuur 5: Leeftijd medewerkers

4.1 Veiligheid en gezondheid

De basis voor ons veiligheidsbeleid is onze VCA* certificering. Naast VCA beschikt STB ook over certificaten op het gebied van PED en F-gassen, kwaliteitslabels van de Nederlandse Vereniging voor Koudetechniek en Luchtbehandeling en het Stichting Emissiepreventie Koudetechniek certificaat. Ons beleid is vastgelegd in een bedrijfsbreed veiligheidshandboek dat verspreid is onder alle medewerkers. De gedragsregels en risico-inventarisatie uit het handboek worden in de praktijk besproken in de toolboxbijeenkomsten. Naast het bespreken van voorschriften worden ook ervaringen gedeeld en actuele ontwikkelingen in het veiligheidsbeleid toegelicht.

In 2013 richtten de toolboxes zich op valbeveiliging en stofvrij werken (adembescherming). Al onze buiten-medewerkers beschikken als onderdeel van hun persoonlijke beschermingsmiddelen over valbeveiliging. Daarnaast heeft STB als gevolg van ontwikkelingen in de branche en de meest recente VCA audit beleid opgesteld voor stofvrij werken. STB conformeert zich aan stofvrij werken door het uitvoeren van dit beleid en het geven van voorlichting in de toolbox over adembescherming. Daarnaast heeft STB een investering gedaan door alle boormachines te vervangen door nieuwe machines met bronafzuiging die door TNO positief zijn beoordeeld in het kader van stofvrij werken.

Ontwikkeling ziekteverzuim

Figuur 6: Ontwikkeling verzuimpercentage

Het verzuimpercentage houdt in 2013 het niveau vast van 2012 en blijft stabiel op 4,1% (zie Figuur 6). Daarmee lopen we gelijk op met het landelijk gemiddelde voor de sector.

4.2 Opleiding en ontwikkeling

Het stimuleren van de ontwikkeling van onze medewerkers is voor onze organisatie erg belangrijk. De branche waarin wij werkzaam zijn is continu in ontwikkeling als gevolg van technologische ontwikkeling en innovatie. Daarnaast hebben wij de ambitie om ons meer toe te leggen op advisering van onze klanten en ons te specialiseren in duurzaam installeren. Al deze ontwikkelingen vragen om de doorontwikkeling van ons kennisniveau.

In 2013 hadden diverse wijzigingen van wettelijke regels ook veel invloed op ons opleidingsbeleid. Het is een uitdaging om dergelijke ontwikkelingen goed te volgen en op de hoogte te blijven van de wijzigingen, zodat we onze klanten tijdig kunnen adviseren over de impact. Om dit te borgen volgen een aantal medewerkers een intensief traject waarin zij 4 dagen opleiding volgen over de nieuwe wetgeving. Daarnaast heeft een aantal medewerkers een dagtraining gevolgd naar aanleiding van de introductie van een nieuw koeltechnisch merk.

Ook voor onze jonge medewerkers is opleiding en ontwikkeling van groot belang. In totaal zijn momenteel 3 leerlingen werkzaam bij STB, 2 in Eindhoven en 1 in Houten. Wij kiezen er bewust voor om deze leerlingen direct in dienst te nemen en hun opleiding te betalen. Zo hopen wij hen al in een vroeg stadium langdurig te binden aan ons bedrijf. De leerlingen worden begeleid door een praktijkbegeleider die hiervoor opgeleid is.

Het gemiddelde aantal opleidingsuren per medewerker ligt in 2013 lager dan in 2012, maar nog boven het niveau van 2011 (zie Tabel 2). We zien dat er sinds 2011 meer uren opleiding voor indirecte medewerkers zijn gekomen.

Tabel 2: Ontwikkeling opleidingsuren

	2013	2012	2011
Gemiddelde opleidingsuren per medewerker	19	27	17
- Directe medewerkers	23	35	26
- Indirecte medewerkers	13	16	4
Totaal aantal opleidingsuren	1956	2816	1814
- Directe medewerkers	1432	2086	1654
- Indirecte medewerkers	524	730	160

4.3 Nieuwe vormen van samenwerking

De intensivering van samenwerking in klein verband die STB in 2012 is gestart hebben we in 2013 verder invulling gegeven. Sinds 2013 wordt er meer vergaderd en overlegd in kleine groepen. Grootschalige bijeenkomsten zoals toolbox-bijeenkomsten worden daardoor minder vaak gehouden en beperkt tot ééns per half jaar. Door meer in kleinere teams te overleggen worden de communicatie-lijnen korter en is er meer directe uitwisseling tussen binnen- en buitenmedewerkers. Betere interne communicatie en samenwerking draagt bij aan een hoger kwaliteitsniveau van onze dienstverlening.

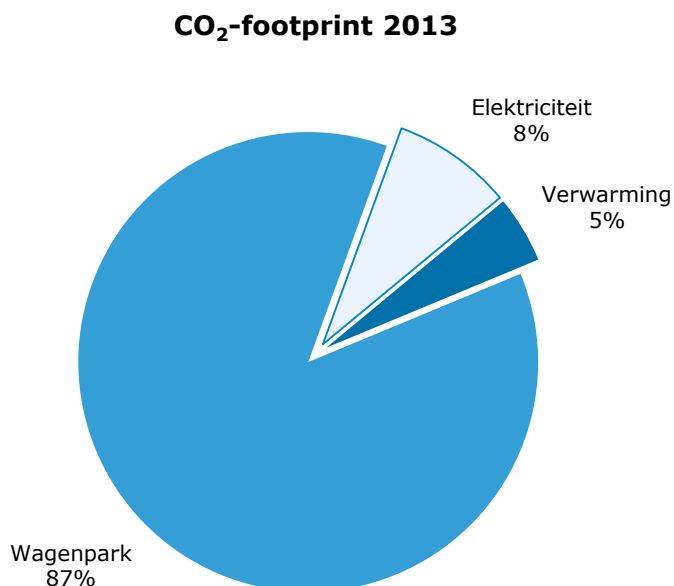
5 Milieubewust

De invulling van de 'planet'-kant van ons MVO-beleid richt zich op die milieuaspecten waar onze impact als organisatie het grootst is. We concentreren ons daarom op het verminderen van energieverbruik, het verlagen van onze CO₂-footprint, het zorgvuldig omgaan met afval en het terugdringen van ons materiaalverbruik.

In de afgelopen jaren hebben we ons naast inhoudelijke maatregelen gericht op het vergroten van ons inzicht in onze milieu-impact. Zo meten wij ons energiegebruik inmiddels consequent en nauwkeurig aan de hand van meterstanden en krijgen wij steeds meer inzicht in de opbouw, omvang en scheiding van onze afvalstromen.

5.1 Energie en CO₂-uitstoot

Onze eigen CO₂-footprint bedroeg 713 ton CO₂ in 2013 (zie [Figuur 7](#)). Daarvan wordt verreweg het grootste deel veroorzaakt door het wagenpark. De overige uitstoot is het gevolg van activiteiten in onze kantoren. De uitstoot ligt in absolute zin hoger dan in voorgaande jaren, als gevolg van de groei van onze activiteiten. Ten opzichte van 2011 is de CO₂-footprint relatief aan de omzet ongeveer op hetzelfde niveau gebleven. Vorig jaar daalde de footprint nog ten opzichte van 2011.

Figuur 7: CO₂-footprint

Het vervoer van onze medewerkers veroorzaakt veel uitstoot binnen onze organisatie. Het grootste deel van ons wagenpark bestaat uit busjes. Deze zijn over het algemeen relatief

groot en zwaar, vanwege het materiaal en gereedschap dat onze medewerkers moeten vervoeren. Door de eisen aan onze busjes is het niet mogelijk om elektrische vormen van vervoer toe te passen. Wel experimenteren we met hybride personenauto's, om te testen of dit significante brandstofbesparing op kan leveren.

In werkoverleggen besteden we aandacht aan bewustwording onder onze medewerkers over brandstofverbruik. Onze medewerkers letten bijvoorbeeld goed op mogelijkheden om te carpoolen. Ook laten wij medewerkers nabij de projectlocatie overnachten als deze ver van huis ligt. Dit bespaart brandstof maar zorgt er ook voor dat onze mensen fit aan het werk gaan. We proberen om onze teams zoveel mogelijk geografisch te clusteren om transportafstanden terug te dringen, voor zover onze verschillende disciplines dit toelaten.

We hebben ook oog voor het terugdringen van extern transport. Hoewel we al veel materialen direct op projectlocaties laten bezorgen, worden er ook nog steeds materialen in het magazijn opgeslagen. We werken eraan om dit te verbeteren zodat er minder extern transport van en naar ons magazijn en onze projectlocaties nodig is. Hierin zijn onze leveranciers een belangrijke partner om efficiënt te kunnen werken, bijvoorbeeld door het just-in-time leveren van de benodigde materialen.

Uit de monitoring van het gasverbruik kwam vorig jaar naar voren dat het verbruik van Houten onverwacht hoog lag, met name in vergelijking met Eindhoven. Nadat we dit constateerden hebben we de installatie beter ingeregeld, waardoor er in 2013 een significante afname te zien is. Over het algemeen zien we een trend van dalend elektriciteits- en gasverbruik. Naast het verhogen van de bewustwording onder onze medewerkers op kantoor letten we bijvoorbeeld ook bij onze ICT op energiegebruik. Zo kiezen we bij nieuwe computers altijd voor thin clients. Dit resulteert in een energiebesparing van circa 90% ten opzichte van een traditionele pc en zorgt voor een langere levensduur.

Tabel 3: Energieverbruik

	2013	2012	2011
Wagenpark			
- Diesilverbruik (liter)	157.846	145.319	137.391
- Benzineverbruik (liter)	29.128	31.764	23.887
- LPG-verbruik (liter)	1.395	1.768	4.260
- Gedeclareerde kilometers (km)	194.018	247.163	110.000
Kantoren			
- Gasverbruik verwarming (m ³)*	18.488	20.072	20.287
- Elektriciteitsverbruik (kWh)	132.393	140.046	138.495

* gecorrigeerd naar graaddagen op basis van 2011

Het brandstofverbruik van ons wagenpark stijgt in absolute zin (zie Tabel 3). Dit wordt onder andere veroorzaakt door drie extra buitenmedewerkers en door de groei in projecten die verder van onze kantoorlocaties afliggen, zoals in het oosten van Nederland. Wat ook een

zeer belangrijke rol speelt, is dat klanten steeds hogere eisen stellen aan hoe snel wij reageren op storingen. Hierdoor is het niet altijd mogelijk om efficiënt te plannen op basis van minste kilometers. In 2014 zullen we in overleg treden met onze drie lease-maatschappijen over hoe we ons inzicht in het brandstofverbruik en factoren die dit beïnvloeden kunnen vergroten, bijvoorbeeld op basis van kilometers.

De energie-intensiteit van onze gebouwen is verder verbeterd ten opzichte van 2012 (zie [Tabel 4](#)). In vergelijking met gemiddelde kantoren in Nederland ligt zowel het elektriciteitsverbruik als het gasverbruik bij STB een stuk lager.

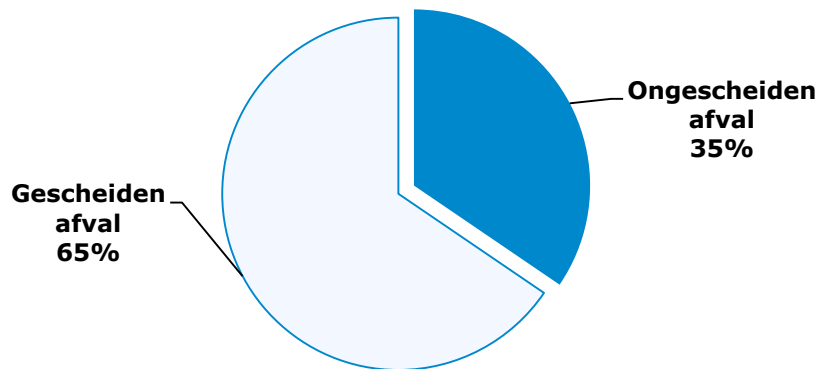
Tabel 4: Energie-intensiteit van vestigingen

	2013	2012	2011
CO₂-intensiteit (kg CO₂/m²)			
- Eindhoven	46,3	50,6	50,8
- Houten	43,0	45,3	44,0
Energie-intensiteit: gas (m³ gas/m²)			
- Eindhoven	7,6	8,2	8,6
- Houten	12,3	14,0	13,1
Energie-intensiteit: elektriciteit (kWh/m²)			
- Eindhoven	71,4	78,3	76,9
- Houten	45,1	43,4	43,9

5.2 Materiaalgebruik en afval

In 2013 hebben we verder vooruitgang geboekt in de digitalisering van ons proces, waardoor ons papierverbruik verminderd wordt. Zo is facturatie in samenwerking met onze klanten gedigitaliseerd en worden bestellingen standaard digitaal uitgevoerd, tenzij er redenen zijn om dit niet te doen. Ook correspondentie kan door het invoeren van sjablonen voor automatische digitale brieven volledig digitaal worden uitgevoerd. Op de lange termijn werken we aan de digitalisering van onze projecten. Dit vraagt om een significante investering en belangrijke aanpassingen in ons werkproces. Ons resterende papierverbruik, met name voor processen zoals werkbonden in projecten, waar nog geen goed alternatief voor is, kopen we 100% FSC-gecertificeerd in. Daarnaast werd in 2013 217 m³ water verbruikt in onze kantoren, ongeveer evenveel als vorig jaar en relatief zeer weinig in vergelijking met gemiddeld kantoorverbruik.

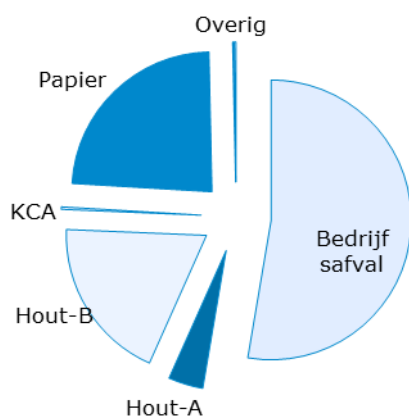
Scheidingspercentage 2013

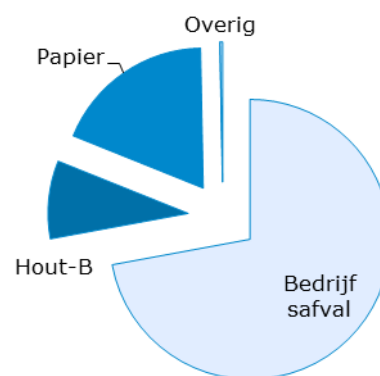
Figuur 8: Scheidingspercentage afvalstromen

Het afvalscheidingspercentage is in 2013 gestegen ten opzichte van voorgaande jaren tot 65%. De totale hoeveelheid ongescheiden bedrijfsafval is ook flink gedaald. Op het kantoor in Houten wordt sinds vorig jaar meer gescheiden door het plaatsen van extra containers.

Eindhoven kantoor

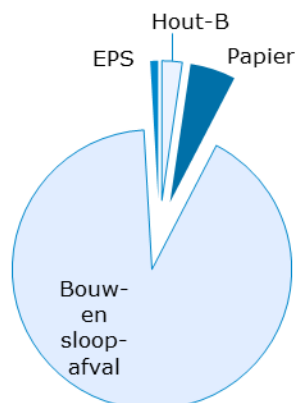

Houten kantoor

Figuur 9: afvalstromen per locatie

Projectlocaties

Figuur 9: afvalstromen per locatie (vervolg)

In 2013 is ons inzicht in de afvalstromen verder vergroot en hebben we het afval op projectlocaties apart in kaart kunnen brengen voor zover dit apart is ingezameld (zie [Figuur 9](#)). Dit is ongeveer de helft van onze totale hoeveelheid afval. Hierin valt op dat op de projecten veel bouw- en sloopafval wordt afgevoerd, en bij de kantoorlocaties nog relatief veel ongescheiden bedrijfsafval. Het is lastig om op projecten te sturen qua hoeveelheid en type afval, omdat er veel afval van onze opdrachtgevers bij zit zoals volumineuze filters. Deze moeten soms naar onze vestigingen gebracht worden, wat weer extra vervoer kost. Toch ging het scheiden op de projecten in 2013 goed en waren er geen ongescheiden reststromen.

Tabel 5: Afvalstromen en afvalscheiding

	2013	2012	2011
Totaal gewicht (in ton)	53	53	46
- Eindhoven	14	31	32
- Houten	15	22	14
- Projecten	24	-	-
Scheidingspercentage	65%	50%	21%
- Eindhoven	47%	40%	30%
- Houten	28%	64%	0%
- Projecten	100%	-	-

De totale hoeveelheid afval is gelijk gebleven ten opzichte van 2012 (zie [Tabel 5](#)). Individuele stromen zoals papier en bedrijfsafval zijn wel gedaald. Onze belangrijkste afvalstromen zijn bouw- en sloopafval, hout, papier en bedrijfsafval.

6 Een duurzame waardeketen

Naast dat we binnen onze eigen organisatie oog hebben voor onze maatschappelijke impact kijken we ook nadrukkelijk naar de waardeketen en onze rol daarbinnen. Dit betekent allereerst dat we zelf financieel gezond blijven en de continuïteit van de organisatie waarborgen. Daarnaast kunnen we in onze dienstverlening en advisering invloed uitoefenen op de toepassing van duurzame installaties en zo duurzame projecten uitvoeren die elders in de keten een positief effect hebben.

Hoewel we ons nog steeds in een moeilijke markt met grote prijsdruk bevinden gaat het goed met STB. Ons resultaat is verbeterd ten opzichte van 2012 en onze omzet is boven het peil van 2011 gebleven. Naast deze financiële gegevens is het voor ons net zo belangrijk dat we zien dat we in staat blijven om kwaliteit te leveren en onze beloftes na te komen. Hierdoor zijn onze klanten loyaal en bouwen we aan een stabiele, lange-termijnrelatie.

Tabel 6: Economische prestaties

	2013	2012	2011
Omzet (mln €)	17,9	18,2	15,9
Resultaat (mln €)	0,5	0,4	0,8
Eigen vermogen (mln €)	1,3	0,7	1,7
Operationele kosten (mln €)	17,3	17,8	7,6
Personeelsvergoedingen (mln €)	6,0	6,2	5,4
Donaties en sponsoring (€)	5.726	8.133	7.333

6.1 Groeiende vraag naar duurzaamheid

Kijkend naar de toekomst zien wij kansen die we vertalen in onze ambitie om ons toe te leggen en te specialiseren in het duurzaam installeren, zoals bijvoorbeeld rondom warmte- en koudebronnen. Door het opbouwen van kennis en ervaring rondom monitoring en service kunnen we steeds meer de meerwaarde van duurzame installaties inzichtelijk maken. Hoewel onze opdrachtgevers het steeds meer te sprake brengen, en de meeste van hun vragen zich richten op duurzame technieken, merken we dat we ook zelf actief moeten blijven in het belichten van duurzame alternatieven.

Onze impact is veel groter op het moment dat wij gebruikers kunnen leren hoe zij om moeten gaan met een duurzame of energiezuinige installatie of dat wij een installatie van een groot pand juist inregelen en zo energiebesparing realiseren. Door de groeiende leegstand komt er steeds meer besef voor de rol van de gebruiker en door toepassing van energielabels hebben eigenaren direct voordeel van maatregelen die zij implementeren. Onze uitdaging ligt in het overtuigen van de klant van deze duurzame meerwaarde, door met een lange-termijn bril naar de onderhouds- of vervangingsopgave te kijken. Zo wordt het positieve effect elders in de keten, namelijk een prettig leef- en werkklimaat, concreet gemaakt. Dit gaat verder dan alleen energiebesparing en betreft ook belangen van eindgebruikers in de afwegingen rondom installaties.

6.2 Duurzame projecten

In 2013 hebben we een aantal mooie duurzame projecten mogen uitvoeren. Zo legden we in Nijmegen een warmte-koudeopslag (WKO) installatie aan, die het opslaan van warmte en koude in de bodem mogelijk maakt. Deze warmte en koude kan later weer gebruikt worden voor verwarming en koeling van het gebouw, wat resulteert in een significante energiebesparing. In ventilatiesystemen is ook het terugwinnen van warmte mogelijk (zie [Figuur 10](#)). Daarnaast installeerden we in Heerlen een warmtepomp in een kantoorpand, die aardwarmte gebruikt om het pand te verwarmen. Ook het optimaliseren van bestaande installaties kan een besparing op energie opleveren. Dit deden we bijvoorbeeld bij een cv-installatie in Amsterdam. Voor 2014 staan al weer een aantal nieuwe projecten gepland, onder andere voor het vervangen van de koeling van ons eigen pand in Houten, het aanleggen en optimaliseren van WKO-installaties, en het omlaag brengen van een energielabel door installaties aan te passen.

Figuur 10: Ventilatie met warmteterugwin(WTW)-units

In het Informatie Centrum Duurzaam Installeren (ICDI) geven wij samen met partners informatie over het gebruik van duurzame installaties. We laten opstellingen zien, beschikken over rekenprogramma's voor energielabels van gebouwen en geven presentaties. Momenteel zijn we bezig met het ontwikkelen van folders over het ICDI. In de toekomst willen we het ICDI nog meer gaan gebruiken. Onze commercieel directeur zal het voortouw nemen om in bijeenkomsten andere marktpartijen te overtuigen van de meerwaarde van duurzame installaties.

7 Over dit verslag

De informatie in dit verslag is gebaseerd op het kalenderjaar 2013. Het jaarverslag over 2013 is het derde jaarverslag dat STB uitbrengt. Alle jaarverslagen zijn terug te vinden op www.stb.eu.

Bij de totstandkoming van dit verslag is gebruik gemaakt van interne rapportages en van informatie verstrekt door ketenpartners. De keuze van de behandelde onderwerpen is gemaakt op basis van de inhoud van het MVO-beleid van STB, vragen van externe belanghebbenden en gesprekken met interne belanghebbenden die in 2012 in het kader van het jaarverslag zijn gevoerd.

Voor het bepalen van de inhoud van het Maatschappelijk Jaarverslag is mede gebruik gemaakt van de GRI richtlijnen en de Transparantiebenchmark van het Ministerie van Economische Zaken. Het verslag is conform GRI niveau C opgesteld. De CO₂-footprint is opgesteld volgens ISO 14064-1 en de CO₂-Prestatieladder en omvat de eigen bedrijfsvoering van STB, inclusief gedeclareerde kilometers (Scope 3 emissies). Cijfers van het CBS en de Milieubenchmark overheidskantoren zijn gebruikt als vergelijkingsmateriaal voor de gemeten prestaties van STB.

Hierna volgt een tabel waarin alle onderdelen uit de GRI richtlijn genoemd worden, inclusief de vindplaats in het verslag van de betreffende informatie. Daarnaast is ook een begrippenlijst opgenomen met definities van veelvoorkomende termen.

7.1 GRI Tabel

Onderstaande GRI tabel geeft een beschrijving van de maatschappelijke indicatoren waarover in dit verslag wordt gerapporteerd. In de tabel is de definitie van elke indicator opgenomen. Deze definitie is ontleend aan de GRI richtlijnen.

GLOBAL REPORTING INITIATIVE G3.1 Tabel met standaardonderdelen			
GRI code	Onderwerp	Toelichting	Vindplaats
Profielinformatie			
1.1	Strategie en analyse	<i>Verklaring van het bestuur op het gebied van MVO</i>	Voorwoord Hoofdstuk 3
2.1-2.10	Organisatieprofiel	<i>Beschrijving van de organisatie</i>	Hoofdstuk 2
3.1-3.8, 3.10-3.12	Verslagparameters	<i>Reikwijdte en totstandkoming van het verslag</i>	Hoofdstuk 7
4.1-4.4, 4.14-4.15	Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid	<i>Verantwoordelijkheden en het betrekken van belanghebbenden</i>	Hoofdstuk 2.3 Hoofdstuk 3.3
Prestatie-indicatoren			
EC1	Economische prestaties	<i>Directe economische waarden</i>	Tabel 6, pagina 18
EN3	Brandstof- en gasverbruik	<i>Direct energieverbruik</i>	Tabel 3, pagina 14
EN4	Elektriciteitsverbruik	<i>Indirect energieverbruik</i>	Tabel 3, pagina 14
EN8	Waternverbruik	<i>Totale wateronttrekking per bron</i>	Pagina 15
EN16	CO ₂ -footprint (Scope 1 en 2)	<i>Directe en indirecte emissie van broeikasgassen</i>	Figuur 7, pagina 13
EN17	CO ₂ -footprint (Scope 3)	<i>Andere relevante indirecte emissie van broeikasgassen</i>	Figuur 7, pagina 13
EN22	Afvalstromen	<i>Totaalgewicht afval naar type</i>	Figuur 8-9, pagina 16 Tabel 5, pagina 17
LA1	Medewerkers	<i>Totale personeelsbestand</i>	Tabel 1, pagina 9
LA4	CAO	<i>Percentage medewerkers dat onder een cao valt</i>	Tabel 1, pagina 9
LA7	Verzuim en ziekte	<i>Letsel-, en verzuimcijfers</i>	Figuur 6, pagina 11
LA10	Opleiding	<i>Gemiddeld aantal uren besteedt aan opleidingen</i>	Tabel 2, pagina 12
LA13	Diversiteit	<i>Onderverdeling van medewerkers naar geslacht, leeftijdsgroep</i>	Tabel 1, pagina 9 Figuur 5, pagina 10
CRE1	Energie-intensiteit	<i>Energie-intensiteit van gebouwen</i>	Tabel 4, pagina 15
CRE3	CO ₂ -intensiteit	<i>CO₂-intensiteit van gebouwen</i>	Tabel 4, pagina 15

7.2 Begrippenlijst

CO₂-footprint

De CO₂-footprint is letterlijk de CO₂-voetafdruk van een organisatie: de CO₂-uitstoot die de organisatie zelf, door haar eigen activiteiten, veroorzaakt.

CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt door gebruik van energie (brandstof, elektriciteit en gas).

Voor dit verslag is de CO₂-footprint voor STB bepaald aan de hand van de CO₂-Prestatieladder norm en de ISO 14064-1 richtlijn.

Duurzaamheid

Duurzaamheid omvat net als MVO milieu, economische en sociale aspecten.

F-gassen

De F-gassen (gefluoreerde broeikasgassen) verordening geeft aan hoe en door wie onderhoud en reparaties uitgevoerd dienen te worden en welke eisen aan deze personen en bedrijven worden gesteld. Onder deze verordening vallen ook koeltechnische installaties.

GRI

De afkorting voor **Global Reporting Initiative**, een internationale standaard voor het opstellen van maatschappelijke verslagen.

GRI niveau C

De GRI richtlijnen kennen drie niveaus: A, B en C.

Voor niveau C is vereist dat er over minimaal 10 indicatoren gerapporteerd wordt, en dat een beknopte beschrijving van de organisatie en strategie opgenomen is in het verslag.

Keten

Alle stappen die nodig zijn om een product te maken of een dienst te leveren, vanaf het begin (winning van grondstoffen) tot het einde (afvalverwerking). Elke stap is een schakel in de keten.

Ketenpartner

Een organisatie die verantwoordelijk is voor één of meerdere stappen in dezelfde keten.

MVO

De afkorting voor **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**, waarbij een organisatie verantwoordelijkheid neemt voor de effecten die ze heeft op haar omgeving als het gaat om milieu, sociale en economische aspecten en een actieve dialoog onderhoudt met haar belanghebbenden.

NVKL

Nederlandse Vereniging van ondernemingen op het gebied van de Koudetechniek en Luchtbehandeling, brancheorganisatie voor ondernemers in de professionele koudetechniek, luchtbehandeling en airconditioning.

PED

Pressure Equipment Directive ('Richtlijn Drukapparatuur'), regelgeving van de EU die voorschriften bevat met betrekking tot het ontwerp, de fabricage en keuring van drukapparatuur die binnen de Europese Unie op de markt wordt gebracht.

STEK

Stichting Emissiepreventie Koudetechniek. Bedrijven aangesloten bij STEK, voldoen (middels toetsing) aan hoge eisen t.a.v. kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid in hun dienstverlening en dragen bij aan een duurzame samenleving.

Transparantie-benchmark

De Transparantiebenchmark is ontwikkeld door het Ministerie van Economische Zaken als standaard voor maatschappelijke verslagen. Elk jaar publiceert EZ een ranking van de in dat jaar uitgebrachte jaarverslagen.

VCA

Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers, een veelgebruikt certificaat op het gebied van veiligheid.

Colofon

Dit maatschappelijk jaarverslag is verzorgd door:

primum+

Versie 1.0, april 2014

Teksten en vormgeving: Christine Wortmann, Primum
Brongegevens en foto's: Robert van Gerwen, STB

Voor meer informatie over dit verslag, het MVO beleid van STB en voor uw suggesties, mail naar info@stb.eu.

STB

Specialist in klimaattechniek

info@stb.eu
088-2660000

Eindhoven

Leemkuil 11
5626 EA Eindhoven

Houten

Ringveste 13
3992 DD Houten